

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік та оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
Облік, аудит та оподаткування підприємницької діяльності
(назва магістерської програми)

на тему: **«Організація обліку, аудиту та аналізу витрат на оплату праці в системі управління підприємствами на прикладі ТОВ «ВІА ПРОФІТ»»**
(назва теми)

Виконавець:

студент ЦЗВФН факультету

Колван Інна Сергіївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент _____

(науковий ступінь, вчене звання)

Шевчук Ніна Сергіївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

м. Одеса - 2019 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ.....	7
1.1. Заробітна плата, як важлива ланка системи соціально-трудових відносин.	7
1.2. Побудова синтетичного і аналітичного обліку праці та її оплати	10
1.3. Проблеми і перспективи розвитку обліку заробітної плати в Україні.....	16
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ НА ТОВ «ВІА ПРОФІТ».....	22
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «ВІА ПРОФІТ».....	22
2.2. Облік і документальне оформлення нарахування заробітної плати та порядок формування витрат.....	27
2.3. Утримання із заробітної плати: порядок відображення в обліку підприємства.....	31
2.4. Автоматизація розрахунків з оплати праці	33
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ТА АУДИТ ВИТРАТ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ НА ТОВ «ВІА ПРОФІТ»	46
3.1. Мета, завдання та джерела аудиту праці та її оплати	46
3.2. Методика проведення аудиту праці та її оплати на ТОВ «ВІА ПРОФІТ» ..	52
3.3. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів на.....	59
підприємстві ТОВ «ВІА ПРОФІТ».....	59
3.4. Економічне моделювання формування витрат на оплату праці на ТОВ «ВІА ПРОФІТ»	74
3.5. Шляхи вдосконалення обліку та аудиту витрат на оплату праці на підприємстві.....	81
ВИСНОВКИ.....	85
Список використаних джерел	89
ДОДАТКИ.....	95

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах ринкової економіки відбулися помітні зміни в оплаті праці, яка залежить вже не тільки від результатів праці робітників, а й від ефективності діяльності виробничих підрозділів.

Облік та аудит витрат на оплату праці є однією з найважливіших складових системи обліку та контролю на підприємстві. Облік витрат на оплату праці додатково ускладнюється тим, що різні види оплати праці мають різні джерела фінансування. Це ж саме стосується і оплати праці різним категоріям працівників.

Законодавство України встановлює норми мінімальної оплати праці та певних доплат за роботу в позаурочний час, в святкові та вихідні дні тощо. Через це з метою дотримання чинного законодавства необхідно і важливо правильно здійснювати облік витрат на оплату праці. Важливим є правильний облік витрат на оплату праці і з точки зору податкового обліку.

В сучасних умовах правильний і головне дієвий облік витрат повинен стати не лише як засіб дотримання вимог чинного законодавства, а й як джерело надійної інформації для подальшого контролю та управління витратами на оплату праці. Проблема управління витратами на оплату праці полягає в тому, що кожен власник прагне мінімізувати будь-які витрати, адже це збільшить його прибуток. Та й об'єктивно на кожному підприємстві є свій максимальний рівень витрат на оплату праці, при перевищенні якого підприємство просто стає збитковим. З іншої сторони надмірне скорочення витрат на оплату праці призводить до послаблення мотивації працівників, зниженню трудової дисципліни, недобросовісному виконанню персоналом своїх обов'язків і, навіть, відтоку найбільш сумлінних і кваліфікованих працівників. Тому основна задача управління витратами на оплату праці - це знайти оптимальний рівень таких витрат, що забезпечував би і прибутковість підприємства і достатню мотивацію працівників.

Важливе місце в управлінні витратами на оплату аналіз та контроль витрат на оплату праці. Облік витрат на оплату праці має бути організований таким чином, щоб не лише забезпечувати складання фінансової, статистичної та інших видів звітності, а й подавати інформацію про витрати на оплату праці у вигляді, придатному для подальшого аналізу та обґрунтування управлінських рішень. На жаль на більшості підприємств бухгалтерія виконує роль простого центру обліку інформації. Проте в сучасних умовах функції бухгалтерського обліку повинні не обмежуватися обліком тієї чи іншої інформації, а й доповнюватися аналізом її та контролем.

При цьому повинна бути налагоджена взаємодія бухгалтерської, планової, фінансової та інших служб підприємства, щоб забезпечити облік, аудит і управління витратами на оплату праці.

Облік витрат в цій системі виступає як один з головних елементів, як інформаційна база на основі якої розробляється стратегія і тактика контролю та управління за витратами на оплату праці. На жаль на багатьох підприємствах весь процес управління та контролю витратами на оплату праці зводиться просто до механічного їх обліку. Рішення в цій сфері часто приймаються спонтанно, необґрунтовано, що часто призводить до грубих управлінських помилок. Все вищезгадане і визначає актуальність теми обраної дипломної роботи.

Метою діяльності будь-якого підприємства є отримання прибутку. Проте процес отримання прибутку нерозривно пов'язаний з затратами. Проблема ефективності управління затратами полягає в тому, що ресурси підприємства обмежені, тому ключовим є така організація управління витратами при якій за найменшої з можливих величини затрат підприємство отримує максимальний прибуток. Підприємства зацікавлені в отриманні стабільних прибутків, загальна величина яких давала б змогу забезпечувати технічний розвиток підприємства, розвивати виробництво та виплачувати дивіденди.

Тому проблема економії витрат є однією з ключових у побудові управління підприємством. Але ефективна економія витрат буде можлива за

умови налагодження дієвої системи обліку витрат, їх аналізу на основі системи обліку, та пошуку шляхів зменшення витрат, щоб збільшити прибуток. Все це разом складає систему управління формуванням витрат на підприємстві, ключовою ланкою якої є облік витрат.

Питання оплати праці завжди викликали зацікавленість вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема, таких відомих українських вчених-економістів: Акімова Н.В., Білухи М.Т., Богині Д., Бутинця Ф.Ф., Дороша Н.І., Іваненко С.В., Сопко В.В., Ткаченко Н.М., Усача Б.В. Питання реформування оплати праці в Україні висвітлювали А. Калина, А. Колот, Крищенко, С. Соломонов, Н. Ткаченко та інші. Проблемні питання привертають увагу і зарубіжних авторів таких, як Андрєєва В.А., Данилевського Ю.А., Соколова Я.В., Шеремета А.Д., Саліна В.Н. та інших. На наш погляд, найбільш відповідають сучасному періоду розвитку такі форми заробітної плати, як почасова, відрядна та безтарифна. Важливими показниками, що характеризують оплату праці в Україні, є середня і мінімальна заробітні плати.

На сьогодні спостерігається велика диференціація заробітної плати між окремими соціальними групами. Заробітна плата перестала бути стимулюючим фактором, що ускладнює проведення мотивувальної політики. Удосконалення системи організації оплати праці підприємства в контексті створення ефективного мотиваційного механізму повинно базуватися на дотриманні конституційних прав і свобод людини на працю, що дозволить заробітній платі відігравати ту роль, яку вона повинна виконувати у реалізації соціальних прав людини і, перед усім, його права на працю.

Перехід до ринкових відносин потребує радикального переосмислення змісту, методів та інструментарію планування виробництва. Це особливо стосується найважливішої ланки - планування витрат і вартісних показників плану виробництва. Адже потрібен концептуально новий підхід до планування витрат виробництва з урахуванням відсутності централізовано встановлюваних цін, ринкової кон'юнктури, яка швидко змінюється, конкуренції серед товаровиробників.

Метою дипломної роботи є систематизація наукових, методологічних та практичних знань обліку, аналізу та аудиту витрат на оплату праці та соціальні заходи на підприємстві.

Для досягнення мети необхідно вирішення наступних **завдань**:

- розглянути теоретичну основу побудови системи обліку витрат на оплату праці на підприємстві;
- оцінити стан аналізу та аудиту витрат на оплату праці;
- розглянути аналітичний та синтетичний облік розрахунків з оплати праці;
- проаналізувати проблеми і перспективи розвитку обліку заробітної плати в Україні, а також шляхи вдосконалення обліку та аудиту витрат на підприємстві.

Об'єктом досліджень є система обліку, аналізу та аудиту витрат на оплату праці ТОВ «ВІА ПРОФІТ».

Предметом дослідження являється організація обліку, аудиту та аналізу витрат на оплату праці в системі управління підприємствами.

Методологічною основою виконання дипломної роботи є: наукові розробки вітчизняних і зарубіжних економістів з обліку й аналізу витрат на оплату праці. Інформаційною базою дослідження стали Закони і законодавчі акти України з питань обліку, аудиту, аналізу та інших питань економіки, національні стандарти бухгалтерського обліку, план рахунків бухгалтерського обліку. До того ж використані публікації статистичних і наукових установ, праці вітчизняних, зарубіжних учених і фахівців в області праці і заробітної плати, практичні дані ТОВ «ВІА ПРОФІТ», його фінансова та податкова звітність, усні консультації працівників підприємства, а також ресурси мережі Інтернет.

Практична цінність роботи полягає в розробці рекомендацій щодо вдосконалення системи обліку, аудиту та аналізу розрахунків з оплати праці на ТОВ «ВІА ПРОФІТ».

ВИСНОВКИ

В процесі написання роботи на прикладі Товаристві з обмеженою відповідальністю «ВІА ПРОФІТ» встановлено один із напрямів удосконалення системи ведення обліку є спрощення документообігу на підприємстві, що передбачає:

- зменшення кількості документації шляхом впровадження накопичувальних документів;
- формування аналітичної відомості за виплатами персоналу, де відображалась би інформації про відпрацьований та невідпрацьований час, виконання норми працівником, склад працівників, структуру фонду оплати праці.

Аналітичний облік ведеться у розрахунковому листі, якій відкривають на кожного працівника. Описали відображення даних з обліку праці та її оплати у звітності підприємства.

На товаристві з обмеженою відповідальністю «ВІА ПРОФІТ» для обліку зарплати використовується програма «1С:Бухгалтерія».

«1С: Бухгалтерія» – це програма для ведення бухгалтерського обліку, що може застосовуватись на підприємствах різних форм власності та видів діяльності .

В програмі також реалізовані можливості ведення на одному робочому місці бухгалтерського обліку декількох підприємств, ведення обліку паралельно в декількох робочих планах рахунків, багатовимірного аналітичного обліку, кількісного та валютного обліку.

Нагромаджений досвід машинної обробки інформації обліку праці і заробітної плати при реалізації товарів, робіт та послуг дозволяє запропонувати на даній ділянці обліку виділення такого комплексу задач:

- Нарахування заробітної плати за першу половину місяця;
- Розрахунок авансу;
- Нарахування заробітної плати робітникам і службовцям за місяць;

- Розрахунок утримань із заробітної плати;
- Розрахунок належних сум заробітної плати і складання звітних документів.

Для обліку відпрацьованого часу на кожному підприємстві заповнюють таблиці типової форми. Табелі складається в одному примірнику особою, якій доручено здійснювати табельний облік, і подається до бухгалтерії у встановленні на підприємстві терміни.

Завданням табельного обліку є :

- Контроль за наявністю працівника на робочому місці;
- Виявлення причин запізнень та неявок на роботу ;
- Отримання даних про фактично відпрацьованим працівником час;
- Складання звітності про наявність працівників на робочих місцях, стан трудової дисципліни.

Розраховали структурно-динамічний аналіз фонду оплати праці ,використання робочого часу, руху робочої сили, елементів операційних витрат, поточних зобов'язань за допомоги форм ПВ-1, ПВ-3, «Звіт про фінансові результати», «Баланс» за три роки і визначили відхилення та дані відобразили у вигляді таблиці.

Описали завдання, джерела та методичні прийоми аналізу операцій з обліку праці та її оплати.

Провівши розрахунок прогнозу фонду оплати праці ТОВ «ВІА ПРОФІТ» можна сказати, що підприємство має намір на майбутнє збільшити фонд оплати праці і тим покращити діяльність підприємства.

Проведено параметричний аналіз за допомогою таких показників: продуктивність праці, середня заробітна плата, коефіцієнт співвідношення темпу зростання продуктивності праці та середньої заробітної праці, зарплатовіддача, зарплатоємність.

Також проведено регресійний аналіз та визначено коефіцієнти парних кореляційних даних, які вказують що на підприємстві коефіцієнт детермінації має неякісну модель.

В процесі написання випускної роботи було виявлено, що виплата заробітної плати виплачується два рази на місяць, тобто згідно законодавства. А також звернено увагу на те, що на ТОВ «ВІА ПРОФІТ» не надаються надбавки, заохочувальні та компенсаційні виплати. Для шляхів вдосконалення усунення цих недоліків пропонуємо надання компенсаційних виплат, надбавок та заохочувальних виплат. Премії надавати частіше - це було б стимулом для діяльності працівників ефективного виробництва і його збільшення.

В роботі пропонується організувати аудиторську перевірку розрахунків з оплати праці за операціями, які нами систематизовано та узагальнено, при цьому поєднувати суцільний та вибіркового методи аудиту. При використанні вибіркового методу приймати рішення за основними елементами вибіркового дослідження, використовуючи професійне судження. При цьому при використанні вибіркового методу аудиту необхідно оцінювати ризик невиявлення та аудиторський ризик з урахуванням ризику аудиторської вибірки, який він готовий прийняти для того, щоб визначити кількість одиниць вибірки, необхідних для забезпечення достатніх і належних аудиторських доказів

Досліджуваному господарству - ТОВ «ВІА ПРОФІТ» можна запропонувати наступне:

- по можливості придбати ПЕОМ сучасного рівня і можливостей;
- автоматизувати не тільки ведення обліку в господарстві, але й ведення різних розрахунково-аналітичних робіт;
- провести підвищення кваліфікації працівників бухгалтерської та економічної служби;
- проводити як внутрішній аудит господарської діяльності за допомогою бухгалтера, так і зовнішній аудит за допомогою аудиторської фірми тощо.

Для шляхів вдосконалення аудиту на ТОВ «ВІА ПРОФІТ» запропонуємо проведення тематичних аудиторських перевірок для правильності формування обліку та його ефективності, та відповідності закону, і нормативним актам.

Тож, для оптимальної організації обліку оплати праці на ТОВ «ВІА ПРОФІТ» необхідно у наказі про облікову політику прописати найбільш досконалі методи ведення обліку розрахунків з працівниками; обґрунтувати вибір форм оплати праці та вказати чинники підвищення продуктивності праці. Крім того, потрібно створити графік використання робочого часу та створити графік документообігу з оплати праці: вказати виконавців та строки складання документів, які пов'язані з обліком оплати праці. Організація обліку розрахунків з працівниками повинна включати:

- розробку методики узагальнення заробітної плати;
- вибір реєстрів аналітичного та синтетичного обліку;
- розподіл робіт між бухгалтерами та проведення оперативного контролю за правильністю розрахунків.

Таким чином, запропоновані заходи дозволять покращити якість, оперативність та інформативність ведення обліку розрахунків за заробітною платою на ТОВ «ВІА ПРОФІТ».

Список використаних джерел

1. Антохонова И.В. Методы прогнозирования социально-экономических процессов: Учебное пособие. 2004. – 115 с.
2. Артюх О. В. Заробітна плата в Україні: питання державного регулювання. Сучасні концепції управління економічним розвитком країни: збірник тез наукових робіт учасників всеукраїнської науково-практичної конференції: 2016. – Ч. 2. – С. 108-110.
3. Артюх О.В. Облік та аудит розрахунків з оплати праці: виявлення проблематики. «Сильна економіка України: пріоритетні напрямки розвитку»: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції економічного спрямування. 2014. – С. 49-53.
4. Артюх О. В. Розрахунки з оплати праці: методичні засади аудиторської перевірки. Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації: тези доповідей II міжнародної студентської науково-практичної інтернет-конференції: ОНЕУ, 2016. – Ч. 1. – С. 262-264.
5. Аудит. Навчальний посібник .Г.М.Давидович. 2003р.-363с
6. Аудит. Навчальний посібник., Б.Ф.Усач. 2003.-223с.
7. Аудит. Теорія і практика. А.Г.Загородній, М.В.Кор'ягін, А.В.Елісєєв, Л.М.Полякова. 2004р.-453.
8. Баянова О.В. Управление затратами на оплату труда по данным управленческого анализа. 2011. - № 2(34).-С. 125-133.
9. Безпалько О.С. Вдосконалення обліку заробітної плати працівників підприємства. URL:<https://naub.oa.edu.ua/2018/вдосконалення-обліку-заробітної-пла/>.
10. Білуха М.Т. Курс аудиту: Вища школа. 2003.-573с.
11. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник: 2016. – 378 с.
12. Вудвуд В.В., Косменко Л.В. ПОНЯТТЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ТА НАПРЯМИ ЇЇ ОПТИМІЗАЦІЇ В СУЧАСНИХ РИНКОВИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ/В.В.[Електронний ресурс]<http://intkonf.org/vudvud-vv->

kosmenko-iv-ponyattya-zarobitnoyi-plati-ta-napryami-yiyi-optimizatsiyi-v-suchasnih-rinkovih-umovah-gospodaryuvannya/

13. Герасимчук Л.С. Шляхи вдосконалення обліку оплати праці. Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ, Серія: Економічні науки. 2012. – №12. – С. 186-194.

14. Гідна праця: імперативи, українські реалії, механізм забезпечення : монографія: КНЕУ, 2017.

15. Горпинченко О.В. Формування системи безперервної професійної підготовки в умовах становлення інноваційної моделі економіки України; Збірник наукових праць. Економіка і організація управління. ДоНУ. Випуск 3, 2016. - С. 383-390.

16. Дуда С. Т., Кіцак Х. Р. Продуктивність та результативність праці персоналу підприємства: їх сутність та взаємозв'язок. Науковий вісник НЛТУ України. 2010, Вип. 20.14. С. 188-193.

17. Закон від 16.07.99 р. № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

18. Закон України N 108/95-ВР «Про оплату праці»;

19. Інструкція від 13.01.2004 № 5 Про затвердження Інструкції зі статистики заробітної плати.

20. Кодекс законів про працю України;

21. Колот А. М., Герасименко О. О. Новітні глобальні тенденції у сфері зайнятості і доходів та їх вплив на соціальну нерівність // Соціально-трудова відносина: теорія та практика. 2018. № 1(15)/2018. С. 8-35.

22. Колот А., Герасименко О. Теоретико-методологічні засади гідної праці: проблеми та напрями розвитку. Соціально-трудова відносина: теорія та практика: 2015. — №2 (10). — С. 21–42

23. Корбут О.О., Федоряк Р.М. Формування кадрової політики. *Ефективна економіка*. 2018. № 1. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6086>

24. Корнілова О. В. Співвідношення змінної та постійної частки заробітної плати. Торгівля і ринок України. – Вип. 33. – С. 283-288.
25. Кулик Ю.М. Шляхи вдосконалення обліку оплати праці: КНУТД, 2016. С. 63.
26. Макаренко А.П. Організація і методика аудиту: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА напряму підготовки 8.030509 «Облік та аудит» денної та заочної форм навчання: 2014. - 288 с.
27. Макаренко А.П. Фінансовий облік Ч.2: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 6.030509 «Облік і аудит» денної та заочної форм навчання: 2015. - 276 с.
28. Меліхова Т.О. Концептуальні основи обліку заробітної плати та аналізу податкового навантаження для підвищення рівня фінансової безпеки підприємства. Економічний вісник Донбасу : 2012. –Вип. 1(27). – С. 150–155.
29. Мельник І. О., Берднікова О. В. Сучасні тенденції формування ринку праці і зайнятості населення України. *Ефективна економіка*. 2018. № 1. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6056>
30. Миронова Ю.Ю., Панасенко В.А. Проблеми організації обліку розрахунків з оплати праці на підприємстві. *Економіка і регіон*. 2016. № 1(56). С. 121–126.
31. Мізіна О. В., Амелницька О. В., Гвоздь А. В. Характеристика складових мотивації праці управлінського персоналу на підприємстві. *Ефективна економіка*. 2018. № 5. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6310>
32. Наказ Держстату від 05.12.08 р. № 489;
33. Наказ Міністерства фінансів України №291 від 30.11.99р (з Інструкцією про застосування плану рахунків).
34. Л.А. Суліменко. Облік і аналіз розрахунків з оплати праці. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 18. С. 395–404.
35. Овсяк Н. В. Мотивація та стимулювання праці: сутність понять та відображення їх обліку. *Інноваційна економіка*. 2014. – № 53. – С. 314–318.

36. Омельниченко О. С. Напрями оптимізації витрат в системі управління. «Ефективна економіка».- 2016.-№2.-
<http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4901>
37. Організація і методика проведення аудиту. Навчально-практичний посібник:2004р.-623с.
38. П(С)БО №16 - Наказ МФУ «Про затвердження Положення (стандарту) бухобліку «Витрати» від 31.12.99р. № 318.
39. П(С)БО 26 – Наказ МФУ «Про затвердження Положення (стандарту) бухобліку 26 «Виплати працівникам» від 28.10.2003 р. № 601.
40. Подмешальська Ю.В. Зарубіжний досвід оподаткування заробітної плати в системі обліку [Електронний ресурс]. Ефективна економіка. 2016. - № 5. – Режим доступу до журналу: <http://www.economy.nauka.com.ua>
41. Подмешальська, Ю. В. Аудит розрахунків з оплати праці [Текст]. Ефективна економіка. 2017. – № 12. УДК 338.242.42.
42. Покатаєва О. В. Шляхи вдосконалення системи оплати праці на підприємстві. Держава та регіони. Науково-виробничий журнал. Серія : Економіка та підприємництво. 2010. – № 3. – С. 139–141.
43. Порядок № 435 від 14.04.2015 року.
44. Порядок обчислення середньої заробітної плати, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.95 р. № 100, зі змінами [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>;
45. Постанова № 822 від 10 липня 2019 року.
46. Потриваєва Н.В. Стан та перспектива обліку розрахунків з оплати праці: теоретичний аспект. Економічний форум. 2014. –№1. – С. 93-98
47. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95–ВР. URL: [-http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=108%2F95-%E2%F0](http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=108%2F95-%E2%F0)
48. Програмні продукти MASTER. URL: http://masterbuh.com/masterbuh_zp.

49. Севастьянов Р.В., Ткаченко С.А. Кадрова політика підприємства та напрями її вдосконалення. «Економічний вісник Запорізької інженерної академії»: 2013. – с.177-187.

50. Сукач О. О. Вплив структури витрат на оплату праці на ефективність діяльності підприємства. Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: матеріали четвертої міжнародної науково-практичної конференції: 2015. – С. 246-248.

51. Украинский бизнес-ресурс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ubr.ua/labor-market/ukrainian-labor-market/kakie-socpakety-predlagaut-sotrudnikam-kompanii-v-ukraine-365468>.

52. Хлинїна Н.Б. Аудит розрахунків з оплати праці та типові порушення, виявленні при його проведенні [Електронний ресурс]. Економіка. Управління. Інновації. 2013. - № 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/eui_2013_1_30.pdf;

53. Цимбалюк Л. Г. Чинники, резерви та шляхи зниження витрат виробництва як осно-ва зменшення ціни товару. Вісн. Бердян. ун-ту менеджменту і бізнесу. 2011. – № 3 (15). – С. 88–95.

54. Черкашина Т. В. Проблеми обліку заробітної плати на підприємстві. Перспективи розвитку обліку, контролю і аналізу в контексті євроінтеграції: тези допов. IV Міжнародної наук.-практ. конф., присвяченої 95-річчю ОНЕУ, 26 травня 2016 р.. 2016. – С. 255-257.

55. Шаманська Н. В., Харченко Н. В. Мінімальна заробітна плата як державна гарантія оплати праці. *Ефективна економіка*. 2018. № 1. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6083>

56. Шашенко О. О. Виробничі витрати на промисловому підприємстві: сутність, класифікація, види. Сталий розвиток економіки Міжнародний науково-виробничий журнал. 2013.-№3[20].-С.295-300.

57. Шоляк О.Ю. Мінімальна заробітна плата, як державна соціальна гарантія оплати праці. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Oif_apk/2009_4/26_Shol.pdf

58. Яркова И. В. Стратегический управленческий учет на предприятиях химической промышленности. 2010. - 191 с.

59. Ярмішко С. В. Сучасні проблеми обліку розрахунків з оплати праці та шляхи їх удосконалення [Електронний ресурс]. Управління розвитком. 2013. - № 15. - С. 140-142. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/jpdf/Uproz_2013_15_63.pdf.

ДОДАТКИ